

Orta derecede alkollü bira (folköl), tütün ve reçetesiz ilaçların kontrol alımı

ORTA DERECEDE ALKOLLÜ BİRA, TÛTÜN VE REÇETESİZ İLAÇ SATANLAR İÇİN BİLGİLENDİRME

Alkol Yasası (2010:1622), Tütün Ürünleri Yasası (1993:581) ve Bazı Reçetesiz kullanılabilen İlaçların Ticaretine İlişkin Yasa (2009:730) gereği, belediye "folköl" denen orta derecede alkollü bira, tütün ürünleri ve reçetesiz kullanılan ilaçların denetim amaçlı satın alımını gerçekleştirebilir. Bu broşürde, orta derecede alkollü bira [folköl], tütün ürünleri ve reçetesiz kullanılan ilaçları satan sizler için denetim amaçlı satın almanın ne anlama geldiği konusunda bilgi veriyoruz

Kontrol alımı nedir?

Kontrol alımı 18 yaşından büyük olmasına rağmen, daha genç gözükken bir kişinin kimlik göstermeden orta alkollü bira, tütün veya ilaç almanın mümkün olup olmadığını denemesi anlamına gelmektedir.

Denetim amaçlı satın alım yasası neden mevcut?

Yasa, orta derecede alkollü bira [folköl] ve tütün ürünleri satanların, bu ürünleri sattığı müşterinin 18 yaşın üstünde olduğuna ilişkin bilgi edinip edinmediğini denetleyebilmek için, denetleyen kurum olan belediyeye daha iyi olarak sağlamak amacı ile çıkarılmıştır. Yine belediyenin denetleyen kurum olduğu reçetesiz kullanılan ilaçlar için de bu geçerlidir.

İş yerinizde çalışanlara kontrol alımı yapacak bir kişinin gelebileceği olasılığı hakkında bilgi vermeyi **UNUTMAYINIZ.**

Yaş sınırı ve yaş kontrolü

Alkol Yasası, Tütün Yasası ve Bazı Reçetesiz İlaçları Ticareti Hakkındaki Yasa gereğince orta alkollü bira, tütün ve nikotinli ilaçlar dâhil reçetesiz ilaçların 18 yaşından küçük bir kişiye satışı veya teslimi yasaktır. Ürünü teslim edenin müşterinin 18 yaşını doldurmuş olduğundan emin olması gerekmektedir.

Müşterinin doğru yaşa ulaşmış olduğundan emin olmanın en basit yolu kimlik gösterilmesini istemektir. Satıcı müşterinin 18 yaşını doldurmuş olduğu hususunda kararsız ise kimlik isteyecektir. Müşterinin kimliği yoksa veya kimliğini göstermeyi reddediyorsa kendisine orta alkollü bira, tütün veya ilaç satışı yapılmayacaktır.

Belediye kontrol alımını nasıl yapmaktadır?

Denetim amaçlı satın alım, orta derecede alkollü bira [folköl], tütün ürünleri ve reçetesiz kullanılan ilaçların perakende satışını yapanların, bu

ürünleri sattığı müşterinin satın alabilecek yaşta olduğuna ilişkin bilgi edinip edinmediğini denetlemek için belediye tarafından kullanılan bir yöntemdir.

Denetim amaçlı satın almadan elde edilen sonuç, belediye ile ürünü satan arasında kurulacak ikili bir iletişime temel oluşturması için kullanılacaktır. Belediye önceden haber vermeden denetim amaçlı satın almayı uygulama hakkına sahiptir. Ancak, kontrol amaçlı satın alma gerçekleşir gerçekleşmez belediye en kısa sürede iş yeri sahibine, denetim amaçlı satın alma yapıldığını bildirecektir.

Belediyenin iş sahibine karşı alınacak herhangi bir idari önlemede kontrol alımı sonucundan hareket etme hakkı yoktur. Bu, belediyenin örneğin kontrol alımı sonucu yüzünden iş sahibi olarak size ürünleri satma yasağı getiremeyeceği anlamına gelir.

Daha fazla bilgi edinmek için bir çok başka dile de çevrilmiş olan denetim amaçlı satın alım broşürünü okuyunuz: <http://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationer/Kontrollkop>

Kontrol alımı yapılmasına neden gerek vardır?

Orta derecede alkollü bira [folköl], tütün ürünleri ve reçetesiz kullanılan ilaç satanların büyük bir bölümü yaş sınırının 18 olduğu konusunda ilan asarak yeterli bilgi veriyor olsa da, kimlik sorma yolu ile yaş sınırı denetimi rutinleri, daha iyi hale getirilebilir. Denetim amaçlı satın alma, mevcut rutinleri denetlemek için iyi bir yöntem olduğu gibi iş yeri sahibi olarak sizlerin bu konudaki alışkanlıklarınızı düzelterek yaş sınırının korunmasını da sağlar. Denetim amaçlı satın alma sonrası yapılacak konuşmada belediye, bu alanda geçerli olan kural ve yasaları sizin ve çalışanlarınızın iyice anladığı konusunda emin olmak için neden tütün ürünleri, orta derecede alkollü bira [folköl] ve reçetesiz kullanılan ilaç satımında yaş sınırının mevcut olduğu konusunda sizden açıklama isteyebilir.

Belediye ile iş sahibi olarak sizin aranızda daha sonra yapılacak görüşme sırasında belediye sizin ve yanınızda çalışan personelin bu ürünlerle ilgili mevzuatlarda yer alan hükümleri anlamış olduğundan emin olacak ve detaylarıyla tütün, orta alkollü bira ve ilaç satışlarına neden yaş sınırı getirilmiş olduğunu ele alacaktır. Belediye bu görüşme sırasında kimlik gösterilmesinin istenmemesinin

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN BELEDİYENİZLE İRTİBAT KURUNUZ

riskleri hakkında bilgi vermek imkânı da elde edecektir. 18 yaşından küçük bir şahsa orta alkollü bira, tütün veya ilaç satışı yapılması yasa dışıdır. Satış yapanın para veya hapis cezasına çarptırılması mümkündür.

Alkol ve tütün bağımlılık yapar. Bunları kullanmanın sağlıkla ilgili riskleri vardır. Yaş sınırı gençlerin bu ürünleri kullanmaya başlamalarını kısıtlar. Gençlerin erken yaşlarda alkol ve/veya tütün kullanmaya başlama- larını engeller. Yanlış kullanılan veya elde edilen reçete- siz ilaçların büyük zararları neden olması mümkündür. Gençlere eczane dışında perakende satış yerlerinde ilaçların kullanımını ile ilgili tavsiyelerde bulunulması imkânı yoktur. Yaş sınırı İsveç'te halk sağlığını korumak ve yanlış ilaç kullanımını engellemek açısından önem taşır. İ

Satışlarınızı 18 yaşın altındaki müşterilerin bu ürünleri satın alamayacağı şekilde düzenlemekten iş yeri sahibi olarak siz ve çalışanlarınız sorumludur.

İş sahibinin kendi kontrolü

İş yeri sahibi olarak, orta derecede alkollü bira [folköl], tütün ürünleri ve reçetesiz kullanılan ilaç satımını denetlemekle yükümlüsünüz, Buna iş sahibinin kendi kendini denetlemesi adı verilir. Buna göre iş sahibi olarak sizin yasalarda yer alan satış kurallarına uyulması amacıyla, sizin ve personelin takip edeceği rutinlerin belirtildiği bir kontrol programı yapmanız gerekmektedir. Bu konuda en önemli olan bir husus bu rutinlerin 18 yaş sınırının muhafaza edilmesini garanti altına almak için mevcut olmasıdır. İş sahibi olarak sizin satış sırasında mevcut satış kuralları takip edebilmeleri için personelinize ihtiyaçları olan bilgiyi vermeniz ve yardımcı olmanız da gerekmektedir.

Orta derecede alkollü bira [folköl] ve tütün ürünleri için kendi kendini denetleme programı örneklerini bulduğunuz belediyeden veya Folkhälsomyndigheten adı verilen "Halk Sağlığı Kurumu" nun ağ sayfasından edinebilirsiniz:

Egenkontrollprogram för tobak

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/tillsyn-och-regelverk/tillsyn-tobak/tillsyn-tobaksforsaljning/>

Egenkontrollprogram för folköl

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/tillsyn-och-regelverk/tillsyn-alkohol/folkol/>

Regelverk och vägledning till egenkontrollprogram för handel med receptfria läkemedel finns på Läkemedelsverkets webbplats:

<https://www.lakemedelsverket.se/malgrupp/Aptek--handel/Receptfritt-i-affarerna/Regler-och-vagledning/>